༄། །བོད་རིག་པའི་དཔྱད་འབྲས་ཕྱོར་བུ། །

གདུགས་དཀར་ཚེ་རིང་གིས་བརྩམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

༄༅། །བོད་རིག་པའི་དཔྱད་འབྲས་ཕོར་བུ།

གཙུགས་དཀར་ཚེ་རིང་གིས་བརྩམས།

མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་པ།	ཏ་མགྲིན་རྡོ་རྗེ།
责 任 编 辑：	丹真多杰
རིབ་གཞིའི་བཟོ་འགོད་པ།	ཀརྨ་རྡོ་རྗེ་ཚེ་རིང་།
装 帧 设 计：	吾 要
པར་ཞུས་འགན་འཁུར་པ།	ལྷ་བྱམས་རྒྱལ།
责 任 校 对：	拉 先 加
པར་སྒྲིག་མཁན།	འབྲུག་མོ་སྐྱིད།
录入排版：	周 毛 吉

༄༅།། བོད་རིག་པའི་དཔྱད་འབྲས་ཐོར་བུ། །

རྩོམ་པ་པོ།	གདུགས་དཀར་ཚེ་རིང་།
དཔེ་སྐྲུན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།
འགྲེམས་སྤེལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཡུལ།	པེ་ཅིན་གྲོང་ཁྱེར་ཧོ་ཕིང་ལི་བྱང་ལམ་ཨང་14པ།
སྦྲག་ཨང་།	100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས།	010－64227665
བརྒྱུད་འཚོང་མཁན།	རྒྱལ་ཡོངས་ས་གནས་སོ་སོའི་ཞིན་ཧྲ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
པར་འདེབས་མཁན།	པེ་ཅིན་དབྱི་ཧྲུའི་པར་འདེབས་ཚད་ཡོད་ཀུང་སི།
རིབ་ཚད།	850mm×1168mm 1/32
པར་ཤོག	16.125
པར་གཞིའི་སྒྲིག་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་4པར་པར་གཞི་དང་པོ་བསྒྲིགས།
པར་ཐེངས།	2007ལོའི་ཟླ་1པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
པར་གྲངས།	0001－2000

ISBN 978－7－105－08200－1/Z·1319

རིན་གོང་། སྒོར་ 26.00

图书在版编目(CIP)数据

藏学文集:藏文/豆格才让著.－北京:民族出版社,2007.4
ISBN 978－7－105－08200－1
Ⅰ.藏... Ⅱ.豆... Ⅲ.藏学－文集－藏语 Ⅳ.K281.4－53

中国版本图书馆CIP数据核字(2007)第040698号

民族出版社和青海民族出版社联合出版
(北京市和平里北街14号　邮编100013
http://www.mzcbs.com
北京艺辉印刷有限公司印刷
各地新华书店经销
(藏编室电话:64275311　藏文发行科电话:64227665)
2007年4月第1版　2007年4月北京第1次印刷
开本:850毫米×1168毫米　1/32　印张:16.125
印数:0001－2000册
ISBN 978－7－105－08200－1/Z·1319(藏121)
定价:26.00元

སྔོན་འགྲོའི་གཏམ།

བོད་རིག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་གསར་བ་ཞིག་བྱུང་བ་དང…… ཆབས་ཅིག་ཏུ་དེ་ལ་ཕྲ་ཞིབ་རིག་པའི་རྩལ་གྱིས་དཔྱོད་པའི་སྲོལ…… བཟང་པོ་ཞིག་རྒྱ་ཆེར་དར་བའི་སྐབས་སུ། བོད་གངས་ཅན་དུ་གྲགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཐོས་པས་མཐའ་རྒྱ་གཅོད་ཅིང་། བསམ་པས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། དཔྱད་པས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཤན་འབྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། སྐུ་ཞབས་གདུགས་དཀར་ཚེ་རིང་ནི་དེའི་གྲས་ཀྱི་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ནི་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་བློ་གྲོས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྣམ… པར་ཡངས་པའི་ཁར། རྒྱའི་རིག་པའི་གནས་ལའང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་ཁོ་ལག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། བགྲང་བྱ་བཅུ་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་གི་དུས་ཡུན་མཐར་གྱིས་འདས་པའི་རིང་ལ། ཁོང་གིས་ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་དང་། རིགས་པ་ཚད་མ། ལག་ལེན་ཚད་མ་སྟེ་ཚད་མ་གསུམ་གཞིར་བཞག་བྱས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་ཕྱོགས་རིས་རྫུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་བརྟག་ཅིང་དཔྱོད་པའི་བགྱི་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རེད།

སྐུ་ཞབས་གདུགས་དཀར་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་རིག…… གནས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྡུས། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཐབས་གསར་

བས་གཞི་བཏིངས། སྔོན་བྱོན་མཁས་པའི་རྩོམ་སྒྲོལ་གྱིས་ཁོག་ཕུབས། ད་ལྟའི་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པའི་མན་ངག་སྒྲིག་ཏུ་བྱས། ངོ་མཚར་བའི་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་པས་རྒྱབ་བརྟེན། གོ་སླ་བའི་དཔེ་དང་གནད་ཆེ་བའི་གསུང་སྒྲོས་ཀྱིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་དང་། ཏུན་ཧོང་ཡིག་རྙིང་གི་སྐོར། རྩོམ་རིག་སྐོར། རྣམ་ཐར་གྱི་སྐོར། དགོན་པའི་གདན་རབས་ཀྱི་སྐོར། ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སོགས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་བློ་ལྡན……དོན་གཉེར་ཅན་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་སྣ་འཛིན་སེམས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ…སྤེལ་བ་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱ་ཡིག་གི་དཔྱད་རྩོམ་མང་པོ་ཞིག་བྲིས་ཏེ་རིག་པའི་དཔའ་བོ་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་བྱེད་ཟུང་གི་བདུད་རྩིར་སྤེལ…བ་རེད། དེ་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གཙུག་ལག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་འདི་ཕུན་ཚོགས་དར་རྒྱས་སུ་གཏོང་བར…ཕུལ་བའི་ལེགས་སྐྱེས་ཤིག་དང་། ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་སྐྱེས་སུ་ཕུལ་བའི་གསེར་གྱི་ལྡེ་མིག་ཅིག བོད་རིག་པའི་ཞིབ་འཇུག་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་བར་ཕུལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲོན་མེ་ཞིག མི་ཡི་སྐྱེ་བ་ལན་གཅིག་བླངས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཡང་བསུ་བ་ཐབས་བྲལ་བའི་ཞབས་རྗེས་ཤིག་ཡིན་ཙ་ན། སྟབས་ལེགས་པ་ཞིག་ལ་ད་ལོར་ཁོང་གི་དཔྱད་རྩོམ་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་པར…དུ་འདེབས་པའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་སྐབས་འདིར། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་པའི་མཚར་སྣང་གི་མེ་ཏོག་ཕྲེང་བ་རང་དབང་…

མེད་པར་མཁའ་ཁྱབ་ཏུ་ཐོན་པར་གྱུར།

སྐུ་ཞབས་གདུགས་དཀར་ཚེ་རིང་གི་བློ་གྲོས་ཀྱི་རྩལ་ལས……… འབྲུངས་པའི་དཔྱད་རྩོམ་རྣམས་ནི་བསྒྲེག་བཅད་བརྡར་བའི……… གསེར་བཞིན་དུ་བརྟག་ཅིང་དཔྱད་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ཟད…… ཅིང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རིག་གནས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། དར་རྒྱལ། སྨིན་པོ། དགོས་པ་རྣམས་དཔྱད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་སྟེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་བསྡུས་ལ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཟབ་ཅིང་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། སྐྱེ་བོ་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་འདོད་རྒྱུ་ཡིད་བཞིན་དུ་འཇོ་བའི་དཔག་བསམ་ལྗོན་པའི་མཚན་ཉིད…… ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒོ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་འདུན་པ་ཆེས་ཆེར་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བ…… ཞིག་ཡིན་པས། སློབ་གཉེར་བ་དང་ཞིབ་འཇུག་པ་མཁྱེན་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་སུ་པར་བསྐྲུན་བགྱིས་པའི་དཔྱད་རྩོམ…… ཕྱོགས་བསྒྲིགས་འདིར་དགྱེས་ཤིང་སྤྲོ་བའི་ངང་ནས་གཟིགས་པར… འོས་སོ། །

རབ་གོང་རྡོ་རྗེ་མཁར་གྱིས།
ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོའི་ཟླ་༣ཚེས་༡༥ལ་
པེ་ཅིན་ནས་བྲིས་པའོ། །

དཀར་ཆག

སྔོན་འགྲོའི་གཏམ། ……………………………………1

ལོ་རྒྱུས།

གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་བརྒྱུད་རིམ་སྐོར་
དཔྱད་པ་བདེན་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། ………………………1
ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མཛད་རྗེས་ལ་རགས་ཙམ་
དཔྱད་པ། ……………………………………………66
བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་ཀྱི་དགོན་པའི་ངོ་དམ་ལམ་ལུགས། ……80
སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ངོ་དམ་ལམ་ལུགས་ལ་རགས་ཙམ་དཔྱད་པ།
……………………………………………………100
མུ་ལིའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞི་དང་ཁྱད་
ཆོས་ལ་དཔྱད་པ། ……………………………………126

ཏུན་ཧོང་དང་ཡིག་རྙིང་།

གནའ་བོའི་བོད་རྒྱ་རིག་གནས་བརྗེ་རེས་ཀྱི་ལྟེ་གནས་ཏུན་ཧོང་
ཤེས་བྱའི་དགའ་ཚལ་གྱི་སྐོར་ཆེ་ལོང་ཙམ་བརྗོད་པ། ………134
ཡུལ་ཤུལ་འབེབས་ཤོག་རྣམ་སྣང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བོད་བཙན····

པོའི་དུས་ཀྱི་བྲག་བརྐོས་ལྷ་སྐུ་དང་ཡི་གེ་ལ་ཡང་བསྐྱར་དཔྱད་པ། ……154

ཏུན་ཧོང་ནས་ཐོན་པའི་གནའ་བོའི་རྟ་གཉེར་དང་རྟ་བཙོས་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ། ……200

རྩེ་ཡིག་ཚང་དུ་ཉར་བའི་གར་དེབ་མ་དཔེ་བྱ་བའི་ནང་དོན་དང་ཁྱད་ཆོས་རགས་ཙམ་བརྗོད་པ། ……220

རྩོམ་རིག

བོད་ཀྱི་གནའ་བོའི་དམངས་ཁྲོད་རྩོམ་རིག་སྙིར་བརྗོད་པ། ……240

རྣམ་ཐར།

ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་དཔལ་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ཁྲི་ཐོག་གཉིས་པ་པཎ་ཆེན་བཟང་པོ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྐུའི་ཕྲེང་བ་འཛིན་པ་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས། ……346

མདོ་སྟོད་འབའ་བདེ་ལྡན་གཞན་འཕེལ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་ཐེག་ཆེན་བྱམས་པ་གླིང་གི་ཁྲི་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་ཙམ་བརྗོད་པ། ……382

མདོ་སྟོད་རྗེ་གདན་ཆོས་འཕེལ་གླིང་གི་ཐེག་ཤུལ་སྤྲུལ་སྐུའི་ཕྲེང་རིམ་བརྗོད་པ་པད་དཀར་གཞོན་ནུའི་མགུལ་རྒྱན། ……403

དགོན་པའི་གདན་རབས།

ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྲ་ཤིས་དར་རྒྱས་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས། ……418
ཁང་དམར་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས། ……437
ཉིན་མོ་ཨ་ནེ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས། ……450
བསམ་གྲུབ་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས། ……455
འབྲས་ཚལ་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་ལོ་རྒྱུས། ……457
འབྲུ་ཤུག་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས། ……460
འབྲས་ཚལ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས། ……463
ཕུར་མགོ་དགོན་པའི་ལོ་རྒྱུས། ……467

ཆོས་ལུགས་སྲིད་ཇུས།

དུས་རབས་གསར་པའི་ནང་གི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་ལས་དོན་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་སྐོར་གྱི་བསམ་གཞིགས་ཐོར་བུ། ……470

ལོ་རྒྱུས།

གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་བརྒྱུད་རིམ་སྐོར་དཔྱད་པ་བདེན་དོན་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།

སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་གཏམ།

རང་རྒྱལ་གྱི་ཉེ་འབྲེལ་ཁྱིམ་མཚེས་བལ་པོ་ནི་ལོ་རྒྱུས་རིང་ཞིང་འོད་སྟོང་འབར་བའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གནས་ཡོད་པའི་ཨ་ཤེ་ཡ་རི་ཁྲིད་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཟབ་མོ་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་སྣ་ཚོགས་ནང་གསལ་བའི་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་བལ་བཟའ་ཁབ་ཏུ་བཞེས་པའི་མིང་གྲགས་ཅན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དོན་ཆེན་ལས་ཏུང་ཧོང་གཏེར་ཡིག་ནང་དུ་འང"བལ་པོ་ཡུ་སྣ་ཀུག་ཏི་བཀུམ། ན་རི་བ་བ་རྒྱལ་པོར་བཅུག(བཙུག)"① ཅེས་གསལ་ལ་དོན་དེ་ནི་བོད་ལུགས་སྣང་(སྤྱི་ལོ༦༤༧)ལོར་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། བལ་བཟའ་ཁྲི་བཙུན་གྱི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཨ་མུ་ཤུ་བར་མའི་(Amushu – Varma)དུས་ནི་བལ་པོའི་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་རྒྱས་པའི་རྩེར་སོན་པའི་དུས་ཡིན་མོད། ཁོང་གིས་ཏ་ལམ་སྤྱི་ལོ༦༣༩ལོར་སྲས་མོ་ཁྲི་བཙུན་མིང་ཇོ་མར་བྷྲི་ཁུ་ཏི་(Bhri – Kuti)སྲོང་བཙན

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com

སྐམ་པོའི་བཙུན་མོར་གནང་རྗེས་ཁོའི་ཨ་ཁུ་ཡུ་སྦ་ཀུག་ཉིས“སྲིད་འགྱུར་གྱི་འཁྲུག་སློང་བཙོས་ཏེ་རྒྱལ་ས་འཕྲོག་པས་རྒྱལ་སྲས་ན་རི་བ་བ་ཕྱི་རུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་སོང་ནས་བོད་ལ་སྐྱབས་བཅོལ། སྐར་རྒྱལ་སར་བཀོད་པ་དང་བསྟུན་བོད་ཀྱི་མངའ་འོག་ཏུ་ཚུད།”② ཅེས་པ་བཞིན་དང་དེ་ནས་བཟུང་བོད་སིལ་བུར་ཐོར་བ་དང་བལ་པོའི་རྒྱལ་རབས་མང་པོ་བྱོན་ནའང་ཕན་ཚུན་བར་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར། རིག་གནས། ཆོས་ལུགས་སོགས་ཀྱི་ཐད་མཛའ་བརྩེའི་འབྲེལ་བ་ཇ་མོ་ལྷ་རིའི་གངས་དང་ཡར་ཀླུང་གཙང་བའི་རྒྱུན་བཞིན་ཆད་མ་མྱོང་ངོ་། །

དེ་ལྟ་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་དུས་སུ་སླེབས་པ་ན་རྐྱེན་མང་པོའི་དབང་གིས་བོད་བལ་བར་མི་མཐུན་བདུད་ཀྱི་བར་ཆད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི་སེམས་དཀར་གཏིང་ནས་གླེང་བར་སྙོ་ཡང་ལོ་རྒྱུས་མི་ལོང་ངོར་གསལ་བའི་གོར་བོད་བར་སྤྱི་ལོ་༡༧༨༨ནས་༡༧༩༢བར་བྱུང་བའི་སྟོ་གཞུག་གཉིས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་དེ་ཡིན་ཅིང་། ང་ཚོས་སྟོན་ལ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་གོད་ཆག་གི་བསླབ་བྱ་ཡིད་ལ་བཟུང་ནས་དེང་སྐབས་དང་མ་འོངས་པའི་ཞི་བདེ་དང་མཛའ་བརྩེ་ལ་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་མཛད་ཕྱིར། ཐེངས་དེར་བྱུང་བའི་དམག་འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན་དང་ལོ་རྒྱུས་རྒྱབ་ལྗོངས། ཕན་ཚུན་གྱི་གནས་ཚུལ་དང་དམག་འཁྲུག་གི་གོ་རིམ། མཐར་མཇུག་གི་འབྲས་བུ་བཅས་ལ་མར་ཁེ་སི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལྟ་བ་དང་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་གྱི་བྱེད་སྟངས་སྤྱད་དེ་དཔྱད་པར་འདོད་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཤེས་བྱ་དབེན་པ་དང་ཆེད་རྩོམ་གྱི་འབྲི་རྩལ་ཞན་པ། ལྷག་པར་དུ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རིག་པ་དམན་པས་ལོ་རྒྱུས་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པའམ་བཤད་སྟངས་ནོར་འཁྲུལ་བ་མང་ངེས་ཡིན་པས་གཟུར་ལྡན་མཁས་པ་དང་འགོ་ཁྲིད། གྲོགས་པོ་རྣམ་པས་ཞུ་དག་བཀའ་བསྐྱོན་གནང་བར་མཁྱེན།

ཚན་པ་དང་པོ། གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན།

དེ་ཡང་གོར་བོད་དམག་འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན་སྐོར་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱི་ནང་གི་མཁས་པ་མང་པོས་རང་གི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ལྟ་བ་མང་པོ་བཏོན་ཡོད་ལ། དེ་རྣམས་ཕྱོགས་ཙམ་བཀར་ནས་བརྗོད་ན་གཤམ་གྱི་རིམ་པ་ལྔ་རུ་འདུས་ཏེ། གཅིག་ནི་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ནག་ལ་ཕེབས་པར་ཆེན་གོང་མས་དངོས་ཟས་གསེར་དངུལ་འབོར་ཆེན་གནང་བ་དང་ལམ་བར་སོག་བོད་དང་ལྡན་དྲག་ཞན་བར་གསུམ་གྱིས་ཕུལ་བའི་རྟ་ནོར་ལུག་གོས་དར་མང་པོ་ཁོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་དགོངས་པ་རྫོགས་རྗེས་བོད་དུ་བསྐྱལ་ཡོང་བ་རྣམས་སྐུ་ཚ་ཕྲུག་མཛོད་དྲུང་པ་ཧོ་ཐོག་ཐུ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པས་ཆེས་མང་ཤས་བཀྲས་ལྷུན་བླ་བྲང་གཞུང་ལ་ཕུལ་ཡང་སྐུ་སྐྱེར་ལའང་འབོར་ཆེན་བླངས་པ་(རྒྱ་ཡིག་གིས་བྲིས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་ཁ་ཤས་ནང་སྐུ་ཚ་དྲུང་བས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་ནོར་འུང་ཤས་ཙམ་དགོན་པར་ཕུལ་བ་ལས་ཆེས་མང་ཆེ་བ་རང་གིས་སྐྱེར་བདག་བྱས་བྱ་བ་ནི་མ་དག་གོ) ལས་སྐུ་ཚ་ཞྭ་དམར་སྤྲུལ་སྐུ་ཆོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བགོ་བཤའ་དགོས་འདོད་གྲོས་མོལ་བྱས་པའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་མ་བསྐོང་བས་ཁོ་རང་བལ་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་གོར་རྒྱལ་ལ་ངན་བསྐུལ་དང་གོར་དཔུང་གི་སྣེ་འཁྲིད་བྱས་པས་བྱ་བ་དང་། གཉིས་ནི་བཀའ་བློན་མདོ་མཁར་བ་བསོད་ནམས་དབང་རྒྱལ་སྟོད་ཁུལ་རྒྱུས་མཚམས་སུ་བྱ་བའི་རྡོ་དམ་ཐད་ཞིབ་གཙོད་དུ་བསྐྱོད་སྐབས། རྒྱལ་མཚམས་ཚོང་ར་ཁག་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་བྱུང་ཁར། བལ་པོའི་ཚོང་ཟོག་ལ་སྒོ་ཁྲལ་འཕར་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཚོང་ལས་མི་སྣར་དབང་ཡོད་ཀྱི་བསྡམས་བཀྱིགས་སོགས་བྱས་པས་ལན་བྱ་བ། གསུམ་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་ལ་དངུལ་ཡོད་ཀྱང་ཁྱབ་གདལ་ཆེ་བ་མེད་པས། བོད་དང་བལ་

པོའི་བར་ཉེ་ཚོང་བྱེད་སྐབས་ཐོག་ལ་ཐོག་འཛལ་བྱེད་པའི་གནའ་རབས་ཚོང···
ལུགས་ལག་ལེན་བསྟར་ཡང་རྗེས་སུ་བལ་པོའི་དངུལ་ཊམ་གྱིས་ཚབ་བྱེད་པའི···
སྲོལ་དར། དེ་ནས་གོར་ཁ་རྒྱལ་ཕྲན་གྱིས་བལ་ཡུལ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་
དང་བསྟུན་གོར་ཊམ་གསར་བ་བསྐྲུན་པ་དང་དེ་དག་གི་ནང་ལྷད་ཞུགས་པ·····
མང་པོ་འདུག་པས་བོད་ཕྱོགས་ནས་བཀག་བསྡོམས་བྱས་ཏེ་འགྲོ་རྒྱུགས་མ······
བྱས་སྟབས་ལན་བྱ་བ། བཞི་ཅུ་གོར་ཁས་འབྲུག་པར་ངན་བསླུལ་བྱས་ཏེ་
འབྲས་ལྗོངས་སུ་བཙན་འཛུལ་བྱས་པར་བོད་གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་བྱས་པ···
དང་། དེ་རྗེས་སུ་ཞྭང་ལུང་དུ་འབྲས་ལྗོངས་སྐོར་བོད་གཞུང་སྐུ་ཚབ་ཞྭ་ལུ་
མཁན་པོ་དང་། གཙང་མདའ་དཔོན་པད་ཚལ་བ་བཅས་གོར་བོད་ཆིངས་མོལ་
བྱས་པར་གོར་ཕྱོགས་འདོད་པ་མ་ཁེངས་པས་ལན་བྱ་བ། ལྷ་ཉི་བལ་ཡུལ་དུ་
འཁོར་ཡུག་གི་དབང་གིས་རྩྭ་བ་མེད་པར་བརྟེན་བོད་བལ་ཉེ་ཚོང་གི་ནང་དུ···
རྩྭ་བས་གོ་གནས་གལ་ཆེན་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་ཚོང་བ་ཁ་ཤས······
ཀྱིས་རྩྭ་བའི་ནང་ལྷད་མང་པོ་བརྒྱབ་པས་ལན་བྱ་བ་སོགས་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་།
ང་ཚོས་བལྟས་ན་ཆེས་གསལ་བའི་རྩ་བའི་འབྱུང་རྐྱེན་གལ་ཆེ་བ་ནི་དེའི་སྐབས་
བོད་ཀྱི་སྟོབས་ཞན་པ་དང་གོར་ཁས་བལ་ཡུལ་གཅིག་སྒྱུར་བྱས་རྗེས་དམག······
དོན་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་པ་དང་བསྟུན་བོད་ཀྱི་ས་སྟེ་ཏམ་
བཟུང་བྱེད་པའི་རེ་ངན་བཅངས་པ་གཙོ་བོའོ། །དེ་བས་གོར་བོད་དམག་
འཁྲུག་གི་འབྱུང་རྐྱེན་ལ་དཔྱད་ན་ཐོག་མར་སྐབས་དེའི་ཕན་ཚུན་གྱི་གནས······
ཚུལ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དུས་རབས་བཅུ་དྲུག་པའི་མཇུག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་
འགོ་བར་བལ་ཡུལ་གླིང་གསུམ་དུ་ཀ་ཏ་མན་གྲུའམ། ཡམ་བུ་(karmanau)
དང་། པར་ཏན་(Patan)། སྦག་གོན(Bhatgaon)ཞེས་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་ཆུང་
གསུམ་གྱིས་དབང་བསྒྱུར་ཡོད་ལ། དེ་ཚང་མ་བོད་དང་ཚོང་། རྟེན་བཞེངས་

ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། དེའི་སྔོན་དུ་སྤྱི་ལོ་༡༥༥༩ལོ་རུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་བརྒྱུད་ཅིག་ཡིན་བྱ་བ་ཞིག་གིས་གཙོས་བལ་ཡུལ་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྡེ་གོར་ཁ་བཙན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ས་དེར་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཞིག་བཙུགས་པ(རྒྱ་ཡིག་གི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོའི་ནང་གོར་ཁ་མི་རིགས་བྱ་བ་དང་ཡང་ན་གོར་ཁས་བལ་ཡུལ་ཡོངས་ལ་དབང་བསྒྱུར་རྗེས་རྒྱལ་མིང་ལ་གོར་ཁ་ཞེས་བཏགས་བྱ་བ་མ་དག་པ་སྟེ་གོར་ཁ་ནི་ས་མིང་ཡིན་པ་གོང་གསལ་ལྟར་རོ། །)ནས་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཐོན་པ་ན་རྒྱལ་ཕྲན་དེ་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ཆེ་དང་སྟོབས་ཆེ་འགྱུར་ལ་སོང་ནས་སྤྱི་ལོ་༡༧༤༣ལོར་པི་ཐི་སྦྲིར་ན་རན་ཡན་(prithvi – Narayan) གོར་ཁའི་རྒྱལ་ཁྲིར་བཞུགས་རྗེས། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གསུམ་ཀས་ཕན་ཚུན་ནང་འཁྲུག་བརྒྱབ་སྟེ་སྟོབས་ཤུགས་ཞན་པར་གྱུར་བའི་སྐབས་དང་བསྟུན་ནས་རིམ་གྱིས་ཕར་རྒོལ་བྱས་ཏེ་༡༧༦༨ལོའི་ཟླ་༧བར་ཀ་ཊ་མན་གྲུ་དབང་དུ་བསྡུས་པ་དང་དེ་ནས་པར་ཏན། མཇུག་མཐར་༡༧༦༩ལོའི་ཟླ་༧པར་སྔག་གོན་མངའ་འོག་ཏུ་བཙུག་སྟེ་རྒྱལ་ས་ཀ་ཊ་མན་གྲུར་སྤོར་བ་ནས་མ་ལ་རྒྱལ་རབས་མཇུག་རྫོགས་ཏེ་གཅིག་གྱུར་གྱི་གོར་ཁ་སྲིད་དབང་བཙུགས་སོ། །

གོར་རྒྱལ་པི་ཐི་སྦྲིར་ན་རན་ཡན་ནི་བློ་རྒྱ་ཡངས་ཤིང་ཏམ་སེམས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པས་རྒྱལ་ཁ་དེ་ཙམ་གྱིས་སེམས་པ་མ་ཁེངས་པར་རང་གི་སེམས་གཏིང་གི་གོར་རྒྱལ་ཆེན་པོ་འཛུགས་ཆེད་རྒྱལ་ཁྲིམས་བཙན་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་རྒྱལ་ས་ནས་ས་གནས་བར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲིག་ལམ་གསར་བ་བཙུགས་པ་དང་བརྒྱུད་མི་རིགས་ཀྱི་ལག་ཤེས་བཟོ་ལས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བོད་ཁྲུལ་དང་མཐའ་འཁོར་རྒྱལ་ཁབ་བར་ཉོ་ཚོང་རྒྱ་ཆེ་བར་བྱེད་པར་ཤུགས་སྣོན། གཏེར་རྫས་བསྐོ་འདོན་དང་ཞིང་ཕྱུགས་ལས་ལ་དོ་དམ་ལེགས་པོ་བཅས་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་གོང་དུ་སྤེལ་ལ། ལྷག་པར་དུ་མངའ་འོག་ཏུ

བཙུག་པའི་རྒྱལ་ཕྲན་ཚུང་ངུ་དང་ཚོ་བ། མི་རིགས་ཁག་ནང་གི་ཞུལ་བྱུང་ཤེས་
ལྡན་མི་སྣ་མང་པོ་རང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་མཐུན་སྒྲིལ་བྱས་ཏེ་རིམ་པ་མཐོ་
དམན་གྱི་དབང་ཆ་ཐྱིན་པས་གོར་ཁ་གཙོའི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་
འཛོམས་པའི་གཅིག་གྱུར་གྱི་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་དང་བཀོས་བཀོད་རྒྱུད་
འཛིན་ལམ་ལུགས་མཉམ་དུ་འདྲེས་པའི་དབང་ཆ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱི་སྲིད་དབང་
བཙུགས་པ་རེད། དེ་ལྟར་འབད་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔལ་
འབྱོར་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་དང་བསྟུན་དམག་དོན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་
ཀྱང་ཡར་ལ་འཕེལ་ནས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སྐད་གྲགས་ཆེ་བའི"གོར་ཁའི་དམག་
མི་བྱ་བ་བྱུང་ལ་དེ་ཡང་སྤྱི་མིང་ལ་གོར་ཁའི་མིའམ་དམག་མི་བྱ་བའི་ནང་ཚང་
མ་གོར་ཁ་པོ་ན་མ་ཡིན་པར། མང་ཤོས་ནི་བོད་ཀྱི་རུས་བརྒྱུད་དམ་སྐད་ཆ་
བོད་སྐད་ལ་ཉེ་བར་སྦྲ་བའི་བལ་པོའི་གནའ་བོའི་ཡུལ་མི་ཡིན་ལ་ཕྱིས་སུ་
དབྱིན་ཇི་བཙན་རྒྱལ་རིང་ལུགས་པས་བལ་པོ་དབང་ལ་བསྒྱུར་རྗེས་བོད་ལ་
བཙན་འཛུལ་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་མི་རིགས་ལ་དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་གདོང་
ལེན་ལག་དམར་དུ་གྱུར་བ་དང་ལྷག་པར་དུ་འཛམ་གླིང་འཁྲུག་ཆེན་སྔ་ཕྱུག
གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་འབྲས་ཁྱད་དུ་འཕགས་པར་བརྟེན་འཛམ་གླིང་དུ
གྲགས་པ་ཆེ་ཡང་དེང་སྐབས་ཀྱང་དབྱིན་ཇི་དང་རྒྱ་གར་གྱིས་བལ་ཡུལ་དུ་གོར་
ཁའི་དམག་མི་བསྡུ་ལེན་བྱས"[3] ཏེ་རང་གི་སྲི་ཁྲི་ལྟ་བུར་བཞག་ཚོག་པ་ནི་བལ་
པོ་མི་སེར་སྤྱིལ་ཡུལ་བརྒྱུད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོན་རྫས་དང་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི
གནོངས་འོས་པའི་བྱ་འབྲས་ཤིག་རེད་བསམ་མོ། ། དེ་ལྟར་འཐབ་འཛིང་གི་
ནུས་རྩལ་ལྡན་པའི་དམག་དཔུང་གི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་བརྟེན་ནས་གོར་རྒྱལ
གྱིས་ཕྱི་ལ་རྒྱ་བསྐྱེད་པའི་དམག་དོན་ལམ་ལུགས་ལག་བསྟར་བྱས་ཏེ་མཐའ
འཁོར་གྱི་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོར་ཕར་རྒོལ་བྱེད་པའི་ཁྲིད་དུ་ཁོ་རང་ཡང་ལྟོ་ལམ

དུ་ཞུགས་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མའི་གཟིགས་མོར་ཐེབས་སོ། །[4] དེའི་རྗེས་རྒྱལ་སྲས་ཏ་ཐུ་སླ་ཐ་བུ་རྒྱལ་སར་བསྐོས་ཤིང་དེས་ཀྱང་མུ་མཐུད་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་སྲིད་རྩུས་བཟུང་ནས་བལ་ཡུལ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་ས་ཆ་མང་པོ་དབང་དུ་བསྡུས། ཁོའང་གཤེགས་(གོར་ཁས་བོད་ཀྱིས་མཐུ་བཏང་སྟེ་བསྒྲངས་པ་ཡིན་ཞེས་བོད་ལ་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པར་ཁ་གཡར་ས་དང་གོར་དཔུང་སྐྱུལ་བའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་གཞི་མ་བྱས)པས་རྒྱལ་སྲས་སླ་སྣ་པ་ཏ་ཏུར་ཁྲི་ལ་བསྐོས་ཀྱང་། ལོ་ན་ཆུང་བས་(དགོང་ལོ་བརྒྱད་ལས་མེད་པ)ཁོའི་གཡོ་སྒྱུའི་ཏམ་སེམས་ཆེ་ལ་གཏུམ་སྤྱོད་ལྡན་པའི་ཨ་ཁྲུ་བ་དུར་ས་ཏེབ་ཀྱིས་སྲིད་ཀྱི་ཁ་ལོ་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར། བལ་ཡུལ་ནུབ་ངོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཕྲན་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཙམ་ལ་དཔུང་འཇུག་གིས་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ། དེ་བཞིན་ཤར་འཐྲོག་ནུབ་བཅོམ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་རླུང་གི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་གོར་རྒྱལ་གྱི་མངའ་ཁུངས་ལྷབ་ལྷག་གིས་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་དེ་ཤར་ཕྱོགས་སུ་རྡོ་རྗེ་གླིང་(大吉岭)དང་ནུབ་ཕྱོགས་སུ་མར་ཞིང་(马尔希扬)དང་འབྲི་ཤུག་གཙང་པོ་(哲普河)། བྱང་ཕྱོགས་སུ་ཧི་མ་ལ་ཡ་རི་བོ་དང་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མོ་ལང་(莫朗)དང་ཧ་ནོམ་ན་རྒྱ་(哈努曼纳加)བཅས་སུ་ཐོན་པས་རྒྱལ་ཁའི་ང་རྒྱལ་དང་ཏམ་སེམས་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་མེ་དཔུང་རབ་ཏུ་འབར་ནས་བཙན་འཛུལ་གྱི་མདུང་རྩེ་འབྲས་ལྗོངས་དང་བོད་ཕྱོགས་སུ་བསྟན་ནོ། །

དེ་ལྟར་གོར་ཁའི་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་སྒྱུར་དང་ཆབ་སྲིད། དཔལ་འབྱོར། དམག་དོན་བཅས་ལ་འཕེལ་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ངར་སྟོབས་ཀྱི་དཔུང་བ་མཁའ་ལ་བསྙེངས་པའི་དུས་སུ་རང་རེའི་བོད་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་དབང་ལྔ་བ་ཆེན་པོའི་རིང་ནས་བཟུང་བོད་གཅིག་སྒྱུར་བྱུང་ཡང་། ཕྱིས་སུ་འགལ་ཟླ་རྗེ་མང་ལ་སོང་ནས་འཁྲུག་ཟིང་གི་མེ་ལྕེ་འབར་ལ་ལྷག་པར་དུ་རྩུབ་གར་པས་བཙན་འཛུལ་ཐེབས་པ་དང་དབུས་གཙང་གཡུལ་འགྱེད་ཆེན་

此为试读，需要完整PDF请访问：www.ertongbook.com